

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 10

Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

În dimineața aceea, Irina umbla pe străzi cu pasul repede, grăbită, ca și cum ar fi întârziat de la o întâlnire. Dar umbla fără să privească unde calcă, apucând pe străzi la întâmplare, cu ochii plecați, pe jumătate închiși, ca și cum s-ar fi luptat să nu adoarmă. Întâlnea mereu grupuri de oameni vorbăreți, aproape veseli, căci era o zi limpede de primăvară, cu cerul albastru, neașteptat de senin. Se trezea la răstimpuri în dreptul unei biserici și atunci încetinea pasul, urmărind câteva clipe copiii jucându-se în hainele lor de Paști pe trepte. Apoi pleca mai departe, mai grăbită. De abia când auzi sirena se opri și privi tulburată în jurul ei. La început nu-și dădu seama în ce cartier se află. Se rezemă de un gard și respiră adânc, plecându-și obosită capul. Un domn ieși chiar atunci dintr-o curte și, trecând prin fața ei, îi spuse: „Nu vă speriați. Se fac exerciții de apărare antiaeriană. S-a anunțat și la radio ...”. Îi zâmbi și trecu mai departe, întorcând la răstimpuri capul ca să vadă ce face. Irina rămase câțiva timp rezemată de gard, apoi se hotărî brusc și porni în direcția opusă. Fluierau neconținut sergenții și grupuri de copii alergau gălăgioși pe trotuar. Oamenii ieșeau pe la ferestre, trăgeau, apoi ridicau transperantele*, nedeciși, plecându-se către stradă și privind în toate părțile. „Sunt exerciții!” auzea Irina. „Dar se închide apa?” întreba o femeie bătrână dinapoia unui gard de lemn. „S-a anunțat la radio”, repeta cu încăpățănare cineva. Apoi, deodată, izbucnind parcă din toate părțile, se auziră tunurile antiaeriene. „Intră în casă! strigă o voce bărbătească. Se fac exerciții cu bombe adevărate și riști să-ți cadă o schijă în cap ...”. „Vreau doar să mă uit puțin”, spuse o femeie. Irina ridică fruntea și privi. Cerul era tot atât de albastru. Doar că începuse să fie punctat de nourași albi, foarte mărunți, ca o erupție, care apăreau ca din senin și se risipeau repede. Privind cu mai multă atenție, zări, foarte sus, o sticlire metalică, apoi încă una, până ce, clipind des ca să-și limpezească ochii, descoperi o întreagă escadrilă, zburând în ordine, fără grabă, ca la o paradă.

(Mircea Eliade, **Noaptea de Sânziene**)

*transperante s.n. storuri, jaluzele

Scrive pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *se rezemă* și *voce*. **2 puncte**
2. Explică rolul semnului întrebării din secvența „*Dar se închide apa?*”. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *apă*. **2 puncte**
4. Transcrie, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea spațială. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul verbelor la timpul imperfect în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text: *Irina ridică fruntea și privi. Cerul era tot atât de albastru. Doar că începuse să fie punctat de nourași albi, foarte mărunți, ca o erupție, care apăreau ca din senin și se risipeau repede. Privind cu mai multă atenție, zări, foarte sus, o sticlire metalică, apoi încă una, până ce, clipind des ca să-și limpezească ochii, descoperi o întreagă escadrilă, zburând în ordine, fără grabă, ca la o paradă.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul comunicării în relațiile de prietenie*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemple din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* într-un text poetic aparținând lui Mihai Eminescu, lui Lucian Blaga sau lui Nichita Stănescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două imagini artistice/idei poetice din textul poetic studiat, relevante pentru tema și viziunea despre lume;
- prezentarea a patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume (imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motiv poetic, laitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 10

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru notarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *se rezemă* – se sprijini; *voce* – glas) **2 x 1 p. = 2 puncte**
2. explicarea rolului semnului întrebării în secvența indicată (de exemplu: marchează sfârșitul unui enunț interogativ) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se folosește o locuțiune/expresie care conține substantivul indicat **2 puncte**
4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două secvențe care conturează dimensiunea spațială (de exemplu: *umbla pe străzi; în dreptul unei biserici*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două motive literare prezente în textul dat (de exemplu: strada, cerul) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. menționarea tipului de perspectivă narativă din textul dat (perspectivă narativă de tip obiectiv) **4 puncte**
7. prezentarea rolului verbelor la timpul imperfect din textul dat: prezentare adecvată și nuanțată – 4 p.; prezentare schematică, ezitantă – 2 p. **4 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului epic prezente în textul dat (de exemplu: prezența instanțelor comunicării narative – narator, personaje; folosirea narațiunii ca mod de expunere) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate **2 x 1 p. = 2 puncte**
9. – comentarea secvenței indicate: comentare adecvată și nuanțată – 3 p.; comentare schematică, ezitantă – 2 p.; încercare de comentare – 1 p. **3 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

– structura discursului de tip argumentativ:

- formularea ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între componente – 4 p.; text parțial organizat, fără echilibru între componente – 2 p. **4 puncte**
- utilizarea mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi): utilizare adecvată – 4 p.; utilizare parțial adecvată – 2 p. **4 puncte**

– conținutul argumentării:

- formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
- câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăreia dintre cele două argumente adecvate ipotezei: prezentare clară, nuanțată: – 3 p.; încercare de prezentare – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
- câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăreia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 3 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

Notă!

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemple din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

– câte 2 puncte pentru evidențierea oricăror două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică: prezentare adecvată și nuanțată – 2 p.; prezentare schematică sau superficială – 1 p. **2 x 2 p. = 4 puncte**

– prezentarea a două imagini/idei poetice, relevante pentru tema și viziunea despre lume din textul poetic studiat **4 puncte**

- menționarea temei și a viziunii despre lume – 1 p.
- ilustrarea temei și a viziunii despre lume prin două imagini/idei poetice comentate – 3 p.; ilustrarea printr-o imagine/idee poetică – 2 p.; simpla citare a unor versuri, fără comentarea lor – 1 p.

– câte 1 punct pentru prezentarea oricăror patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume **4 x 1 p. = 4 puncte**

– susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat: susținere adecvată și nuanțată – 4 p.; încercare de susținere sau schematism – 2 p.; simplă formulare a opiniei – 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

– organizarea ideilor în scris **3 puncte**

- text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 3 p.
- text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică – 2 p.
- text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta – 1 p.

– abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**

- relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 p.
- relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante – 2 p.
- relație nerelevantă între idee și argument, schematism – 1 p.

– utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.) **2 puncte**

– ortografia (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**

– punctuația (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**

– așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.